КПСС XXV съезди қарорларини амалга оширамиз

5. 3 0 0. 0 0
ТОННА „ОҚ ОЛТИН“ УЧУН

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

8 май, 1976 йил № 91 (5695). ШАНБА Баҳоси 2 тийин.

Областимиз колхоз ва совхозларида эллик центнерчи пахтакорларнинг сафлари тобора кенгайиб бормоқда. Улар шу кунларда фидокорона меҳнат қилиб, мўл ҳосилга пухта замин яратмоқдалар. Суратда: оққўрғонлик эллик центнерчиларидан П. Тошхўжаев, Ж. Пиримқулов, Х. Тўрахўжаев, пискентлик И. Ғуломов, юқоричирчиқлик К. Қўлдошев ўртоқлар.

ЭЛЛИК ЦЕНТНЕРЧИЛАР САФИГА ҚЎШИЛИНГИЗ

Бутун совет халқи, шу жумладан областимиз меҳнаткашлари партиямиз XXV съездининг ҳаётбахш тарихий қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг съездда сўзлаган ёрқин ва илҳомбахш доклади тассуротларидан руҳланиб янги яратувчилик ва ижодий ишларга отланди. Съезд мамлакатимиз социал-иқтисодий тараққиётнинг яқин беш йиллик ва ундан кейинги ривожланиш марраларини белгилаб берди, партия ва совет халқи эътиборини коммунизмнинг моддий-техника базасини яратишда янги ютуқлар сари сафарбар этди.

КПСС XXV съезди саноат, маданий қурилиш соҳасидаги вазифалар билан бир қаторда, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ўнинчи беш йилликда янада ривожлантириш масалаларига ҳам алоҳида эътибор берди. Съезд қарорларида қишлоқ хўжалигини муваффақиятли ривожлантириш кўп жиҳатдан бутун экономикамизни юксалтириш ва совет кишиларининг турмуш фаровонлигини ошириш суръатларига боғлиқ эканлиги қайд қилиб ўтилди.

Ўнинчи беш йилликда ҳам ўтган йиллар сингари деҳқончилик ва чорвачиликни, айниқса пахтачиликни ривожлантириш республикамиз партия, совет, қишлоқ хўжалиги органларининг ғоят муҳим сиёсий-хўжалик вазифаси бўлиб қолади. Пахта етиштиришни кўпайтириш — Ватан олдидаги буюк интернационал ва юксак ватанпарварлик бурчимиздир. Областимиз деҳқонлари тўққизинчи беш йилликда пахта етиштиришни кўпайтиришда катта муваффақиятларга эришдилар. Давлатга халқ хўжалик планида кўзда тутилганидан 276,3 минг тонна кўп «оқ олтин» сотилди. 1975 йилда 430 минг тонналик хирмон кўтарилиб, ҳосилдорлик 30,7 центнерни ташкил этди. Кўпгина районлар, колхоз ва совхозлар пахта етиштиришни йил сайин ошириш билан бир қаторда, ҳосилдорликни ошириш, техника тараққиётини юксалтириш ва деҳқончилик маданиятини янада яхшилашда қувончли натижаларга эришдилар.

Қуйи Чирчиқ районининг азамат пахтакорлари умумхалқ социалистик мусобақасида олдинда бориб, беш йилликни тўрт йилда ҳамда халқ хўжалиги планини биринчи бўлиб бажардилар. Ҳар гектар ердан 41 центнердан ҳосил йиғиб олинди. Юқори Чирчиқ, Янгийўл, Чиноз, Оққўрғон районларининг пахтакорлари ҳам мардонавор ишлаб, план ва социалистик мажбуриятларни ошириб адо этдилар ва гектаридан 31—38 центенердан ошириб пахта олишга эришдилар. Янгийўл районидаги «Коммунизм», «Ленинизм», Назарали Ниёзов номли, Чиноз районидаги Охунбобоев номли, «Қизил Октябрь», Қуйи Чирчиқ районидаги «Москва», Свердлов номли, Оққўрғон районидаги Ҳамид Олимжон номли, «Ленинобод», Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги», Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел», Пискент районидаги «Гулистон», Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев, Свердлов номли, Бекобод районидаги Ленин номли колхозлар ҳамда «Ўзбекистон ССР беш йиллиги», 2—«Далварзин» совхозлари ҳар гектар ердан 40, 45, 50 центнердан ошириб ҳосил олдилар. Айрим бригадалар ва звенолар 55—60 центнерга етказиб пахта топширдилар.

Пахтачиликни комплекс ривожлантириш соҳасида ажойиб намуна кўрсатаётган хўжаликлар ва механизаторларнинг муваффақиятлари эндиликда умумхалқ ҳаракатига айланиб бормоқда. Машҳур механизатор Турсуной Охунова ўтган йили машинада 420 тонна пахта терди. Ўрта Чирчиқ районидаги «Северний маяк» колхозидан Сирожиддин Дадабоев 260 тонна, Оққўрғон районидаги «Партия XXII съезди» колхозидан Эгамназар Ҳожиев 256 тонна пахтани «зангори кема»да терди. Пахтачиликдаги бу ютуқлар партия ташкилотлари олиб бораётган катта ташкилотчилик ишларининг, қишлоқ меҳнаткашлари фидокорона меҳнати ва шижоатининг ёрқин ифодасидир. Партия ва ҳукуматимиз қишлоқ хўжалигини ривожлантириш йўлида деҳқонларимизга бутун шарт-шароитни яратиб бердилар ва оталарча ғамхўрлик қилмоқдалар.

Областимизнинг миришкор пахтакорлари, эллик центнерчи «оқ олтин» усталари редакциямиз меҳмони

ГАЗЕТАМИЗНИНГ БУГУНГИ СОНИДА УЛАР ЎЗ ИШЛАРИ ҲАҚИДА ҲИКОЯ ҚИЛАДИЛАР.

Ўнинчи беш йилликда республикамиз, шунингдек областимиз қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари, азамат пахтакорларимиз олдида юксак вазифалар турибди. «Оқ олтин» миришкорлари она — Ватанга 5 миллион 300 минг тонна, шу жумладан областимиз пахтакорлари 450 минг тонна пахта етказиб беришга қарор қилдилар. Ўнинчи беш йилликнинг охирига бориб, республикамизда пахта етиштириш 6 миллион тоннага етказилади. Бу йил ҳар гектар ердан область бўйича 33 центнердан хирмон кўтариш ва ҳосилнинг 75 процентини машиналарда териб олишга қарор қилинди. Илғор районлар, колхоз ва совхозлар бу йилги масъулиятли талаб ва топшириқлардан ижобий хулосалар чиқариб олдилар. Улар беш йилликнинг дастлабки йили учун юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилдилар. Об—ҳаво пахтачилик учун анча қулай келди. Бу имкониятдан фойдаланган деҳқонларимиз чигитни қисқа муддатларда экиб олдилар. Ҳозир бутун куч ва техника уни тезроқ ва тўла ундириб олиш ҳамда ғўза парваришини кучайтиришга қаратилган.

Бу йилги план, талаб ва вазифалар партия, совет, хўжалик ташкилотлари ва қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларидан деҳқончилик ва чорвачилик ишларини, айниқса пахтачиликни катта уюшқоқлик, маҳорат билан олиб боришни талаб этади. Бугун газетамизда редакциямизда меҳмон бўлган эллик центнерчи азамат пахтакорлардан бир группасининг пахтачиликни янада ривожлантириш соҳасидаги қимматли таклиф ва маслаҳатлари берилди. Улар сафимизда қолоқлар бўлмаслигини, ҳамма хўжаликларда ҳосилдорликни оширишни, техникадан самарали фойдаланишни, деҳқончилик маданиятини юксалтиришни қишлоқ хўжалиги ходимлари олдига асосий вазифа қилиб қўймоқдалар. Шу билан бирга ўзлари қилаётган ишлар ҳақида ҳикоя қиладилар.

Область партия конференцияси, бўлиб ўтган партия — хўжалик активлари, Ўзбекистон Компартиясининг XIX съезди пахтачиликни юксалтириш соҳасидаги ишларимизда йўл қўйилаётган камчиликларни ҳам кўрсатди. Айрим районлар, колхозлар ва совхозларда ишга солинмаган ва фойдаланилмаётган имконият ҳамда резервлар бор. Мавжуд моддий-техника ресурслари ҳар бир хўжаликда гектаридан камида 35—40 центнердан ҳосил олиш имкониятини берадиган бир пайтда планни бажармай, ҳосилдорликни оширмай келаётган колхоз ва совхозлар борлиги ишимиздаги катта камчиликдир.

Бекобод, Пискент, Ўрта Чирчиқ районларида ҳар гектаридан 30 центнердан кам пахта ҳосили олинмоқда. Беш йиллик давомида Пискент райони умуман олганда пахта ҳосилдорлигининг амалда ўсишига эриша олмади. Бўка районида эса бу кўрсаткич атиги 2,3 центнерга, Бекобод ва Ўрта Чирчиқ районларида эса 3,5 центнерга ўсди. Ўтган йили 44 колхоз ва совхоз 30 центнерлик маррага эриша олмади. 17 хўжаликда эса гектаридан 25 центнердан кам ҳосил олинди. 7 колхоз ва совхозда эса халқ хўжалик планлари бажарилмади. Ишимизга танқидий нуқтаи назардан қараб, булардан тегишли хулосалар чиқариб олишимиз керак. Район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари, колхоз ва совхоз раҳбарлари пахтачиликни юксалтиришда резервлардан унумли фойдаланишлари ва техника тараққиётини тезлаштириш, ҳосилдорликни ошириш учун барча тадбирларни кўришлари лозим.

Партиямизнинг XXV съезди, Ўзбекистон Компартиясининг XIX съезди беш йилликда пахтачиликни ривожлантиришнинг конкрет вазифаларини белгилаб берди. Ҳосилдорликни йил сайин ошириб, пахта етиштиришни комплекс механизациялаштираётган илғорларнинг, эллик центнерчилар ташаббусларини кенг ёйайлик. Она—Ватанимизни «оқ олтин»га бойитиш, халқ фаровонлигини янада юксалтириш учун бутун билимимиз, тажриба ва маҳоратимизни, ташкилотчилик қобилиятимизни сафарбар этайлик. Янги беш йиллик пахтачиликда сифат ва самарадорлик йили бўлсин.

Пахтачилигимизнинг янги ривожи учун кураш — ҳаммамизнинг Ватан олдидаги жонажон ва шон—шараф ишимиздир.

СОВЕТ КИШИЛАРИ ЎЗБЕКИСТОННИНГ МЕҲНАТИГА БАҲО БЕРАЕТГАНЛАРИДА УНИНГ СЕРГАЙРАТ ВА МОҲИР ПАХТАКОРЛАРИНИ ҲАР ДОИМ ЯХШИ СЎЗЛАР БИЛАН ЭСГА ОЛАДИЛАР...

БАРЧА ПАХТАКОР РЕСПУБЛИКАЛАРИМИЗ ВА АВВАЛО ЎЗБЕКИСТОН ЭНДИ ПАХТАДАН ЙИЛ САЙИН РЕКОРД ҲОСИЛ КЎТАРМОҚДА, БУ ҚИММАТЛИ ЭКИН ЯЛПИ ҲОСИЛИНИ КЎПАЙТИРМОҚДА. БУ — ПАХТАКОРЛАРИМИЗНИНГ КАТТА ЮТУҒИДИР, БУНГА ҚУВОНМАЙ ҲАТТО ОЛҚИШЛАМАЙ БЎЛМАЙДИ.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

БУ ЙИЛГИ МАРРА —52 ЦЕНТНЕР

М. ИСМАТОВ,
Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони

КПСС XXV съезди халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишларини белгилаб берди. Бу йўлланмада жумладан, 1980 йилда мамлакатимизда пахтанинг ялпи ҳосилини 9 миллион тоннаға етказиш кўзда тутилган. Ўзбекистон пахтакорлари ўнинчи беш йилликнинг охирида ялпи ҳосилни 6 миллион тоннага етказишга аҳд қилганлар. Республикамиз пахтакорлари олдида ана шундай улкан, мураккаб, шу билан бирга шарафли вазифа турибди. Бундай ҳосилни етиштириш ўз-ўзидан бўлмайди. Бунга фақат янги ерларни ўзлаштириш билангина эмас, асосан ҳосилдорликни ошириш йўли билан эришиш мумкин.

Илгарилари биз ўз колхозимизда ҳосилдорликни 30-35 центнерга етказишни орзу қилар эдик. Ҳозир шароит ўзгариб кетди. Партия ва ҳукуматимизнинг бетиним қилаётган катта ғамхўрликлари туфайли колхоз ва совхозлар юқори унум билан ишлайдиган замонавий техника воситалари, минерал ўғитлар, турли химия маҳсуллари ва бошқалар билан тўла таъминланмоқда. Ирригация ишлари яхшиланмоқда, катта ҳажмда мелиорация ишлари бажарилмоқда. Шу билан бирга деҳқонларнинг, механизаторларнинг малакалари ошиб такомиллашиб бормоқда. Олимларимиз деҳқонлар билан ҳамкорликда вильтга чидамли, юқори ҳосилли «Тошкент» пахта навини яратиб бердилар. Шундай қилиб пахтадан мўл ҳосил олиш учун барча шарт-шароитлар вужудга келди.

Юқорида айтилган катта имкониятлардан оқилона фойдаланаётган бригадалар, колхозлар, совхозлар пахтадан юқори ҳосил етиштирмоқдалар. Жумладан, колхозимизнинг Мажид Серкбоев бошлиқ бригада аъзолари ҳар гектар ердан 53, Исмат Икромов бошлиқ бригада аъзолари 50 ва Зокир Тўйчиев бошлиқ бригада аъзолари 49 центнердан ҳосил олдилар. Колхозимиз бўйича ҳосилдорлик 49 центнер бўлди. Энг олдинги бригада аъзолари гектаридан 53 центнердан ҳосил олган бўлсалар, энг кейинги бригада аъзолари ҳосилдорликни 41 центнерга етказдилар. Шу фактнинг ўзи ҳали бизда пахта ҳосилдорлигини ошириш учун катта имкониятлар борлигини кўрсатади. Демак биз ҳамма бригадаларнинг юқори ҳосил олишига эришишлари учун курашишимиз керак.

Албатта юқори ҳосил учун етарли шарт-шароит яратиш лозим. Биз тайёргарликни куздан бошлаймиз. Шудгорни белгиланган чуқурликда қўш ярусли плуг билан ўтказамиз. Бунинг аҳамияти шуки, бир ярусли плуг ерни ярим ағдаради, ерни ўйдим-чуқур қилиб кетади. Қўш ярусли плуг ерни тўла ағдаради. Ер кам текисланади, ёввойи ўт илдизлари яхши чирийди.

Алмашлаб экишга вақт етмаган, лекин орқлаб қолган ерларга камида 30 тоннадан гўнг солиб шудгор қилинади. Бизда ҳамма бригада аъзолари тўла гектар учун курашга одатланиб қолишган. Улар карта четида бир қарич ерни ҳам очиқ қолдиришмайди. Ердан самарали фойдаланишга жуда катта эътибор беришади.

Баъзи жойларда карта четларида 2-3 метр ерда ғўза сийрак бўлиб қолганига кўзимиз тушиб ҳайрон бўламиз. Бундай аҳвол фақат пала-партиш ишлаш натижасида юз бериши мумкин. Ахир кўчат сийрак бўлса, мўл ҳосил олиб бўладими? Бизнинг колхоз механизаторлари бундай аҳволга йўл қўймайдилар. Чунки улар биринчи культивацияни картанинг қай еридан кириб бошлаган бўлсалар ана шу ерга қозиқ қоқиб қўядилар. Кейинги культивацияларни ҳам худди шу ердан кириб бошлайдилар. Шунда кўчат нобуд бўлмайди.

Яқинда биз Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маъқуллаган Хива район колхоз меҳнаткашларининг тадбирларини ўқиб, муҳокама қилдик. Ўнинчи беш йилликнинг дастлабки йилида колхоз бўйича ҳар гектар ердан 52 центнердан ҳосил олишга қарор қилдик. Шу ниятда азамат колхозчиларимиз ғўза парваришини жадал давом эттирмоқдалар, зарур агротехника тадбирларини амалга оширмоқдалар.

САХИЙ ДАЛАЛАР. А. Абалян фотолари.

450.000 ТОННАЛИК ХИРМОН ЯРАТАЙЛИК!

ЭЛЛИКЦЕНТНЕРЧИЛАР—ПАХТАЧИЛИК

САФИМИЗДА ҚОЛОҚЛАР БЎЛМАЙДИ

Мамлакатимизнинг пахта етиштиришда халқаро майдондаги беқиёс мавқеи барчага аён. Бунда ўзбек пахтакорларининг улуши янада салмоқлидир.

Ҳақиқатан ҳам республикамизда пахтачилик мисли кўрилмаган жадал суръатлар билан ривожланиб, кўплар ҳавас қилса арзийдиган даражага кўтарилди. Бироқ, бу биз учун чегара бўлиб қолмаслиги керак. Ҳали фойдаланилмаётган резерв ва имкониятлар жуда кўп. Ана шулардан бири қолоқ хўжаликларни оталиққа олиб, уларни ҳам илғорлар сафига олиб чиқишдир.

КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XIX съезди белгилаб берган улуғвор вазифаларни муваффақиятли бажаришга қатъий қарор қилган районимиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари янгийўлликлар ва чиноздикларнинг «Ўнинчи беш йилликда қолоқсиз, самарали ва сифатли меҳнат қилайлик!» деган ватанпарварлик ташаббусларига қўшилдилар. Ҳозирги кунда райондаги барча колхоз ва совхоз, бригада ва звено коллективлари, ҳар бир чорвадор ва соҳибкор қолоқларни илғорлар сафига кўтариш ҳисобига қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши самарадорлигини ошириш, ҳосилдорликни юксалтириш, ғўза ва бошқа экинларни парвариш қилиш агротехникасини такомиллаштириш тадбирларини белгилаб олишга интилмоқдалар. Деҳқончилик маданиятини тинимсиз юксалтиришга, суғориладиган ерларнинг ҳар бир қаричидан, минерал ва органик ўғит, шунингдек сувдан оқилона фойдаланишга эришиб келаётган хўжаликлар тажрибаси кенг кўламда ўрганилмоқда.

Районда биринчи бўлиб бизнинг Ленин орденли хўжалигимиз қолоқ хўжаликка амалий ёрдам кўрсатишни бошлаб берди. Совхозимиз коллективи пахта ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш кўрсаткичлари бўйича энг орқада қолиб келаётган Киров номли совхозни оталиққа олди.

Хўжалигимиз мутахассислари чигит экиш кампаниясини бошлашдан аввал оталиқдаги совхоз пахта майдонларини кўздан кечириб, уердаги аҳвол билан атрофлича танишдилар. Қимматли маслаҳатлар беришдан ташқари айрим соҳаларда амалий ёрдамга муҳтож эканликларини ҳисобга олиб, зудлик билан зарур тадбирлар белгиланди. Чигит экишдан аввал оталиқдаги совхознинг 1330 гектар экин майдонини кўп йиллик ажриқлардан тозалашга кўмаклашилди. Бу майдондан 4353 тонна ажриқ илдизлари териб олиб ташланди. Тўртта ер текислайдиган махсус техника воситасида 800 гектар пахта майдони тўла планировка қилиниб, чигитни аниқ ташлайдиган сеялкалар ёрдамида экиш йўллари кўрсатиб берилди. Натижада, кировликлар бу йил чигитни аввалгига нисбатан 15 кун илгари экиб бўлдилар. Сифатли экилган чигит тез ва бир текис униб чиқиб, биринчи культивацияни ҳам барвақт бошлаш имкониятига эга бўлишди. Мудом қолоқ номини олиб келган хўжалик ғўзага биринчи ишлов беришни бу йил районда биринчилар қатори тугаллади.

Қўшни хўжаликнинг ҳар томонлама ёрдами самараларини ҳозирданоқ аниқ кўриб турган совхоз коллективи шу йилнинг ўзидаёқ пахта ҳосилдорлигини тўққиз процентга ошириш, яъни бу кўрсаткични 35 центнерга етказиш мажбуриятини олди. Ғўзаларнинг ҳозирги ривожига кўра бундай юксалишга ҳеч иккиланмай умид боғлаш мумкин.

Қуйичирчиқликлар хайрли ишга қўл урдилар. Бу ҳали дастлабки қадам, холос. Эндиликда райониинг ўртача кўрсаткичидан паст бўлган хўжаликлардаги аҳволнинг туб сабабларини чуқур таҳлил этишга киришилди. Яқин кунлар ичида бу хўжаликларда ҳам илғорлар кўмагида юксалиш сари аниқ ва пухта ўйлаб тузилган режалар асосида қизғин кураш бошланиши шубҳасиз.

Энвер АЛИЕВ,

Қуйи Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози звено бошлиғи, СССР Олий Советининг депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

ДЕҲҚОН СЎЗИ

Мен 1963 йилдан бери Ойбек номли совхозда комплекс механизациялашган пахтачилик бригадаси бошлиғи вазифасида ишлаб келмоқдаман. Бригадамиз ана шу йиллар мобайнида муттасил мўл пахта ҳосили етиштириб, таннархини камайтириб, механизациядан унумли фойдаланиб келмоқдалар.

Мен Ўзбекистон коммунистлари вакили сифатида партиямиз XXV съездида иштирок этганимдан бениҳоя хурсандман. Биз бундай бахтга жонажон партиямизнинг ҳар бир меҳнаткаш инсонга, унинг қайси миллатга мансублигидан, бепоён советлар диёрининг қаерида яшаши ва қандай касбда ишлашидан қатъий назар, катта ғамхўрлик кўрсатиши туфайли эришмоқдамиз.

Тўққизинчи беш йилликда эришган ютуқларимиз жуда қувончли бўлди. Беш йилликда давлатга пахта топшириш плани 150 процентга бажарилди. Саккизинчи беш йилликдагига қараганда деярли икки баравар кўп пахта етиштирдик. Беш йилда пахта ҳосилдорлиги ўрта ҳисобда 40 центнердан ошди.

Бекобод районининг бир мунча оғир шароитида бундай юқори ҳосил олишга биз республика партия-ҳукуматининг пахтакорларга яқиндан ёрдам бераётганлиги, катта ғамхўрлик кўрсатиб мукаммал техника, минерал ўғитлар билан етарли таъминлаётганлиги, шонли ишчилар синфининг катта ёрдами туфайли эришмоқдамиз. Биз далада меҳнат қилаётган ҳар бир лаҳзада ишчилар синфининг бизга кўрсатаётган ёрдамидан ғоят қувонамиз.

Ўтган йили сув танқис бўлган шароитда бригадамиз аъзолари 81 гектар ернинг ҳар гектаридан 45,5 центнердан ҳосил олдилар. Бунда биз ҳар бир фурсатни ғаниматт билиб, дала ишларини ўз муддатида сифатли бажаришга, илғорлар тажрибаси ва фан-техника янгиликларини жорий қилиш туфайли эришдик. Ғўза 90 сантиметр схемада жойлаштирилиб, сифатли парвариш қилинди ва кузга келиб ҳар гектар ерда 140—150 минг тупдан ғўза кўчати бўлишини таъмин этдик.

Бригадамизда пахта етиштириш соҳасидаги ишларнинг деярли ҳаммаси механизация воситасида бажарилади. Ўтган йили етиштирилган ҳосилнинг 90 проценти машиналар билан териб олинди. Мен ўзим икки қаторли «17ХВ-1,8» маркали терим агрегати билан 220 тонна пахта тердим. Бригадага бошчилик қилиш билан бирга мен ғўза қатор ораларига ишлов бериш, ўғитлаш, зарур бўлса суғориш ишларида ҳам тўлиқ қатнашаман.

Бригадамизда Назарали Холмирзаев, Абдуқаюм Ғофуров, Алланазар Аҳмедовлар мўл пахта ҳосили етиштиришда самарали меҳнат қилмоқдалар. Улар ҳозир малакали механизатор бўлиб етишдилар.

Мен учун яна бир қувончли бўлган воқеани ҳам айтиб ўтмоқчиман. КПСС XXV съезди арафасида менга «Республикада хизмат кўрсатган механизатор» унвони берилди. Бу шарафли унвон менинг зиммамга янада катта масъулият юклашини чуқур ҳис қиламан.

Районимиздаги барча пахтакорлар қатори бизнинг совхозимиз, шу жумладан бригадамиз меҳнаткашлари шу кунларда партиямиз тузиб берган улуғвор режалардан илҳомланиб, ғўза парваришини пухта ва сифатли ўтказиш иштиёқи билан меҳнат қилмоқдалар. Биз бу йил янги ерларни ўзлаштириб қишлоқ хўжалик оборотига киритиш ҳисобига бригадамиз пахта майдонини 20 гектарга кенгайтирдик. Пахта майдонимиз 101 гектарга етди. Шу майдоннинг ҳар гектаридан 55 центнердан «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олдик, беш йиллик планни икки йилда бажаришга қарор қилдик.

Шу сабабли бригадамизнинг ҳар бир аъзоси ўз зиммасига шахсий мажбурият қабул қилди. Улар кундалик белгиланган нормаларни 1,5—-2 ҳисса бажариш учун курашмоқдалар.

Чигит экиш олдидан ерларни текислаш, айниқса, карта четларидаги ҳар бир қарич ерда ҳам тўлиқ ғўза кўчатлари бўлишига эришиш мақсадида зарур тадбирларни амалга оширдик. Бригадамиз ерлари икки хил шароитга эга бўлиб, ярмида ер ости сувлари чуқур ва қолган қисмида ер ости сувлари юзароқ жойлашган. Тупроқда кўпроқ нам сақлаб қолиш учун ер ости сувлари чуқур жойлашган ерларда борона қилиш, айниқса, зарур. Бу ишлар ўз муддатида ўтказилди.

Биз биринчи бўлиб ана шу ерларда чигит экишни бошладик. Бу ишни 5—6 иш кунида тугалладик, у тупроқнинг табиий намига текис униб чиқди ва дастлабки кунданоқ ниҳолларнинг тез ривожланиши учун ҳамма тадбирларни кўраяпмиз.

Чигит экиш билан бир вақтда қатор ораларига минерал ўғит солинган ва бегона ўтларга қарши гербицид сепилган. Биз 1976 йилда ҳам қувончли ютуқларга эришиш учун бригада аъзолари билан ҳамкорликда якдиллик билан меҳнат қиламиз.

Валлами ТЎХТАБОЕВ,

Бекобод районидаги Ойбек номли совхоз комплекс механизациялашган пахтачилик бригадаси бошлиғи, КПСС XXV съезди делегати.

РЕЗЕРВЛАРДАН ТЎЛА ФОЙДАЛАНАЙЛИК

Ҳар йили маррага биринчи бўлиб етиб келамиз. Ҳар йили йиғим-теримни муваффақиятли тугаллаб, кузги-қишки ишларни ҳам эрта бошлаб юборамиз. Биздан кўпинча юқори ҳосил олаётганлигимизнинг сири нимадалигини сўрашади. Ана шунда мен: «Ҳеч қандай сир йўқ, ҳамма билан баравар меҳнат қилмоқдамиз. Қўшнимизда бор техника, ўғит бизда ҳам бор. Ишчи кучларимиз ҳам бир хил, ҳамма гап касбга меҳр ва ихлос қўйишда», дейман. Сўнг вақтдан фойдаланиш асосий омил эканлигини уқдираман. Вақтдан фойдаланиш деганда агротехника имкониятларини ишга солабилишни тушунтириш керак. Биз ана шундай қиляпмиз.

Ҳар йили мавсум олдидан қиладиган ишларимизни кўпчилик бўлиб ҳам фикрлашиб, маслаҳатлашиб оламиз, Шароитга қараб тадбирлар белгилаймиз.

Тадбирлар белгиланса-ю, қоғозда қолиб кетаверса, бундан ёмони йўқ. Шунинг учун ҳам биз белгиланган тадбирларнинг ўз вақтида амалга оширилишини кузатиб борамиз.

Ўтган йили колхозимизда ҳар гектаридан 29,9 центнердан ҳосил етиштирилди. Бизнинг бригадада эса ҳар гектаридан 49 центнердан хирмон кўтарилди.

Колхозчиларнинг умумий йиғилишида пахтачиликдаги ишларга якун қилинганда ҳали бизда резервлар кўплиги аён бўлиб қолди. Ҳар гектаридан ҳатто 19 центнердан ҳосил олаётган бригадалар бор.

Партия ва ҳукуматимиз биз деҳқонлар олдига янги-янги вазифаларни қўяяпти. Бугунги эришилган ютуқ эртанги марра бўлолмайди. Шунинг учун ҳам деҳқон келажакни ўйлаб иш қилиши, ҳамиша олға интилиши керак. Колхозимиздаги бригадаларда ҳосилдорликни лоақал 37—40 центнерга етказиш таъминланса, у ҳолда қўшимча қанчадан-қанча пахта етиштириш мумкин. Ана шуни ҳисобга олиб хўжалигимиз бўйича бу йил ҳар гектаридан 37 центнердан пахта етиштиришга аҳд қилинди. Бунинг учун эса биримиз биримизга ҳамкор, устоз бўлишимиз, пахтакорлар ўртасида ҳам мураббийчилик ҳаракатини кучайтиришимиз керак.

Биз бу йил КПСС XXV съезди қарорларидан руҳланиб ўз зиммамизга янги социалистик мажбурият олдик. 205 гектар ернинг ҳар гектаридан 55 центнердан пахта етиштиришга сўз бердик.

Бу аҳдимизнинг уддасидан чиқиш учун бизда ҳамма имконият бор. Бригадамизда учта механизациялашган комплекс звено тузилган. Уларга Б. Нуриев, Х. Насриддинов, Ж. Эргашев сингари тажрибали механизаторлар бошчилик қилмоқдалар. Улар ўз устларида қунт билан ишлайдилар. Пахтачилик илмини пухта эгаллаб олмоқдалар. Бу азаматлар ўтган йили ҳам техникага суяниб, катта жасорат кўрсатган эдилар. Ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида улар янги мақсадни кўзлаб иш бошладилар.

Биз ерни экишга яхши тайёрладик, кўзда чуқур шудгор қилиниб ўғитлаб қўйилган майдонлар бороналаниб сўнг чигит экилди. Шунинг учун ҳам барча майдонда чигит бир текис униб чиқди.

Ғўзалар иккита чинбарг чиқаргандан сўнг учинчи культивацияни бошлаб юбордик. Биз бутун мавсум давомида культивациянинг сифатига алоҳида аҳамият берамиз.

Куни-кеча мен звеноларнинг далаларини бирма-бир айланиб чиқдим. Қўшқаторлаб чигит экилган майдонларда ғўза туплари яшнаб, гуркираб ўсмоқда. Механизаторлар ҳар туп ғўзани асраб парвариш қилмоқдалар.

Юқорида мен пахтачиликда ҳам мураббийчилик ҳаракатини кучайтириш тўғрисида гапирган эдим. Ана шу мақсадда колхоз правленияси ва партия ташкилоти билан маслаҳатлашиб камҳосилли иккита бригадани оталиққа олдик.

Оталиқ ёрдами амалий ва самимий бўлиши керак. Шунинг учун ҳам биз бу соҳада қилинадиган ишларни бригадамизнинг тажрибакорлари билан бамаслаҳат келишиб олдик. Ҳар ўн-ўнбеш кунда ана шу бригадаларнинг далаларига бориб турамиз. Культивация қандай ўтяпти, озиқлантиришни қай даражада йўлга қўйиш керак, сувдан тежаб-тергаб фойдаланиш учун нималарга эътибор бериш керак. Ана шу ҳақда ўз билганларимизни уларга ўргатамиз. Вақти-вақти билан эса бу бригада аъзоларини ўзимизнинг даламизга таклиф этамиз.

Дала шийпони намунали қилиб безатиб қўйилган. Деворий газета, «Жанговар варақа»лар чиқариб турилади. Звеноларaро ўзаро мусобақага якун ясаш пайтида оталиқдаги бригада аъзолари ҳам иштирок этадилар. Улар билан ҳозирги кунларда қилинадиган ишлар, ғўза парваришини кучайтириш учун нималарга эътибор бериш кераклиги тўғрисида баҳслашамиз.

Биз катта мақсад сари дадил бормоқдамиз. Ана шу мақсадга эришиш учун бригададаги кексаю ёш — ҳамма бир ёқадан бош чиқариб меҳнат қилади. Резервлардан тўла фойдаланиб колхозимиз бўйича ҳам ҳосилдорликни кўтариш учун куч-ғайратимизни аямаймиз.

КАН О-НАМ,

Ўрта Чирчиқ районидаги Энгельс номли колхознинг бригада бошлиғи.

БЕШ ЙИЛЛИК—ТЎРТ ЙИЛДА

Пахтачиликни ҳар томонлама ривожлантириш имкониятини берувчи турли-туман омиллар йил сайин кўпайиб бораётир. Ҳосилдорликни ошириш мақсадида тинимсиз изланиб, илғор тажрибаларни тез ўзлаштириб, пахтага ишлов бериш технологиясини муттасил такомиллаштириб бораётган «оқ олтин» усталари юксалиш йўлидан оғишмай одимламоқдалар.

Бу йил колхозимиз мавжуд резерв ва имкониятларни аниқ ҳисоблаб кўриб, ҳосилдорликни эллик центнерга етказиш ва ўнинчи беш йиллик маррасини тўрт йилдаёқ эгаллаш режасини тузмоқда. Биз ўз кучимизга ишониб, ана шундай социалистик мажбурият қабул қилдик.

Ўтган йили қирқ центнерга етар-етмас ҳосил олиб, бир йилдаёқ бу кўрсаткични эллик центнерга етказишнинг ўзи бўлмайди, албатта. Хўжалигимиздаги тажрибакор «оқ олтин» усталари, моҳир мутахассислар ўзаро маслаҳатлашиб, бизда бундай имконият мавжуд эканлигини исботладилар. Хўжалигимизнинг ҳар бир аъзоси ҳозирги кунда ҳосилни пахта пунктларига элтиб бергунга қадар бўлган барча тадбирларни аниқ белгилаб олиб иш юритмоқдалар.

Пахта майдонларининг ҳаммасига чигитни қатор оралигини 90 сантиметр қилиб уруғни аниқ ташлайдиган сеялка билан экдик. Колхозимиз пахтакорлари агротехника қоидаларини анча пухта эгаллашган. Экиш даврида ҳар гектар ерга 100 килограмм суперфосфат ва 50 килограммдан аммиак селитраси солиниб, бирйўла чигит атрофлари гербицидланди.

Кўп йиллардан бери чигитни оби-ҳавонинг қулай фурсатидан фойдаланиб экиб, уни ернинг намига ундириб олишни одат қилганмиз. Бунда ҳосият кўп. Энг асосийси — ишлов бериш даврида ортиқча муаммолар туғилмайди. Культивациялар сифатли бўлади.

Ғўзага комплекс ишлов бериш тадбирларида белгилаганимиздек яганани беш иш кунида тугалладик. Мўлжалимиз — ҳар гектар пахта майдонида 130—140 минг туп кўчат сақлаб қолиш. Ана шунда эллик центнерлик маррани бемалол эгаллаймиз. Барча майдонларда биринчи культивацияни сифатли ўтказиб, энди дастлабки суғоришга қизғин тайёргарлик кўрмоқдамиз.

Хўжалигимизда пахтачилик учун зарур бўлган барча техника етарли. Кўп йиллардан бери ғўзани дефолиация қилишда самолётдан фойдаланишдан воз кечганмиз. Ҳашаротларга қарши курашда ҳам, ғўза баргларини тўкишда ҳам ОВХ-14 аппарати маъқул экан. Иш ҳам сифатли бўлади, сарф-харажат ҳам камаяди. Ана шундай аппаратлардан 4 тасини аллақачон созлаб қўйганмиз.

Бу йил жами ҳосилнинг 95 процентини машинада теришни мўлжаллаб турибмиз. 17 та ХВ-17 ва 4 та ХН-3,6 пахта терадиган машиналаримиз мавсумга шай.

Ҳар йили пахтани машинада бир марта териб олганимиздан сўнг колхозчиларни ёппасига сафарбар қилиб, тез фурсатда фақат ерга тўкилган пахтани териб оламиз. Подборщиклар эса иккинчи теримдан сўнг ёппасига пахта далаларига чиқарилади. Шу йўл билан йиғим-теримда ишчи кучини кўплаб тежаб қолиб, пахтанинг сифатини яхшилашга эришмоқдамиз. Беш-олти йилдан бери хўжалигимизда четдан ёрдамчи куч олмай, ҳамма ишларни ўз кучимиз билан бажараётирмиз.

Колхозимизда социалистик мусобақа ҳар йили яхши уюштирилади. Даромаднинг чўғига қараб 25 минг сўмгача пул мукофоти ажратилмоқда. Мусобақадош бригадалар ўртасида ҳар 15 кунда текширув ўтказилиб, ғолиблар аниқланади ва уларга 50 сўм пул мукофоти билан кўчма Қизил байроқ, механизатор-звено бошлиқларига эса 25 сўмдан пул мукофоти билан кўчма вимпел берилади.

Айни кунларда ҳам мусобақадош бригадалар ўзаро ёрдам шиори остида меҳнат беллашувини қизғин давом эттирмоқдалар.

Саид ИБРОҲИМОВ,

Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

РИВОЖИНИНГ БАЙРОҚДОРЛАР

СИФАТ ВА САМАРАДОРЛИК

Ҳар фаслнинг ўз фазилати, хислати бор. Ўнинчи беш йилликнинг биринчи йил баҳори биз деҳқонлар учун айниқса қутлуғ келди.

КПСС XXV съезди қарорлари ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг съездда қилган Ҳисобот докладида қишлоқ хўжалигимиз, шу жумладан пахтачиликни ривожлантиришнинг истиқболлари белгилаб берилди.

Илғор фан ва тажриба ютуқларига таянган ҳолда ҳосилдорликни ошириш, ҳар бир гектар ердан самарали фойдаланиш асосий вазифа қилиб қўйилди. Бу вазифани муваффақиятли бажариш деҳқонлардан омилкорлик билан иш олиб боришни талаб этади.

Партия ва ҳукуматимиз кўрсатмаларини оғишмай амалга ошираётган хўжалигимиз деҳқонлари яхши кўрсаткичларга эришиш учун курашмоқдалар.

Ўтган йили об-ҳаво қийинчиликларини енгиб, планни муваффақиятли бажардик. Айниқса КПСС XXV съезди делегати Н. Алимбоева бошлиқ бригада аъзолари яхши натижаларга эришдилар.

Биз ўтган йил якунларини ўрганар эканмиз, хўжалигимизда фойдаланилмаётган имкониятлар борлигига ишонч ҳосил қилдик. 50 центнерчилар тажрибасини ўрганиб, уни оммалаштириш тадбирлари кўрилди. Ана шу йиғилишда сўзга чиққан бир қатор звено бошлиқларимиз областда бошланган 50 центнерчилар ҳаракатига қўшилишга аҳд қилганликларини айтдилар.

Эл олдида юзим ёруғ бўлсин деган деҳқон элга берган ваъдасининг уддасидан чиқиш учун бутун маҳорати, тажрибасини ишга солади. Бригадамиз аъзолари билан ана шу ҳақда келишиб, маслаҳатлашиб олдик. 130 гектар ернинг ҳар гектаридан 55 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилдик.

Барча майдонга чигит 60x15 схемасида экилди. Бизнинг кўпгина майдонларимиз тошлоқ ерлар ҳисобланади. Бундай майдонларда юқори ҳосил етиштиришнинг ўзи бўлмайди.

Барча майдонда чигитни бир текис ундириб олганмиз. Ҳар гектар ерда пахта терими бошлангунга қадар ўртача 140 минг туп кўчат сақлаб қолинади.

Механизаторларимиз, сувчиларимиз ҳам ўз зиммаларига алоҳида мажбурият олдилар. Ҳозирги кунда энг муҳими тупроққа яхши ишлов бериб, ерни қиздириш керак. Ана шунда ғўзалар яхши авж олади. Ўзингиз ўйлаб кўринг, овқат пишириладиган қозоннинг тагидан ҳўл ўтин ёққанда қандай бўлади-ю, қуруқ ўтин ёққанда қандай бўлади. Қуруқ ўтинда пишган овқатнинг мазаси ҳам бўлакча бўлади. Демоқчиманки, деҳқончиликда ҳар бир ишнинг ўз вақти бўлади. Айниқса шу кунларда у ёки бу тадбирни амалга оширишда бир кун кечиксангиз 10—15 кунни ютқаздим, деяверинг.

Энди сувчи масъулияти ҳақида икки оғиз сўз. Сувчи — ғўзани яшнатувчи деб бежиз айтмайдилар. Биз ғўзани ҳаракатига қараб гулга киритиб суғорамиз. Мавсум давомида 4— 5 марта сув қўямиз. Биринчи сувдан кейиноқ 7—8 та кўсак оламиз. Баъзан сувчилар билан суҳ... лашганда эгат ташлаб суғориш, қантариб суғориш, де... гапларни ҳам учратиб қоламиз. Бу ерда шуни айтиш к... ракки, ҳар қандай ҳолатда ҳам ғўзанинг аҳволига, риво... жига қараш керак. Агар отингиз семиз бўлса, уни қантарса бўлади. Ориқ отни қантарсангиз ўзингиз панд еб қоласиз.

Механизаторларимиз бутун мавсум давомида культивацияни оби-тобида ўтказиш, бирон туп ҳам ғўзанинг шикастланишига йўл қўймаслик мажбуриятини олдилар. Бу ўринда Маннон Кўчаев, Жалил Исаев, Тўлаган Аҳмедов сингари тажрибали механизаторларимизнинг хизматини алоҳида қайд этиб ўтишни истар эдим. Улар деҳқончилик — пахтачиликдаги ишларнинг 80—90 процентини техникадан моҳирлик билан фойдаланиб бажармоқдалар. Ўзлари ер ҳайдадилар, борона қилдилар, чигит экдилар. Ана энди культивация қилмоқдалар.

Машинага техник қаровни йўлга қўйишни ана шулардан ўрганиш керак. Улар ишни бошлашдан олдин агрегатларни яхшилаб созлашга алоҳида эътибор берадилар.

Сувчиларимиз ҳам ҳар бир литр сувдан тежаб-тергаб фойдаланиб, ғўзаларнинг қониб сув ичишини таъмин этадилар. Озиқлантириш, зараркунандаларга қарши курашда ҳам илғорлар тажрибасидан фойдаланамиз.

Ўтган йили 90 процент пахта машинада терилган эди. Бу йил пахтачиликни механизациялаш соҳасидаги ютуқларимизни янада бойитамиз. Кам деганда 90 процент пахта машинада терилади. Шу мақсадда ҳозирдан бошлаб ғўзамизни машина теримига мослаб парвариш қилмоқдамиз.

Ҳеч шубҳасиз биз 55 центнерлик маррани эгаллаб, элга берган ваъдамизнинг уддасидан чиқамиз.

Ҳакимполвон ҚОДИРОВ,
Пискент районидаги Тельман номли колхознинг бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

ТЕХНИКА—ТАЯНЧИМИЗ

Колхозимиз пахтакорлари бу йил ҳар қачонгидан ҳам юксак марраларни кўзламоқдалар. Ўнинчи беш йилликни тўрт йилда бажариш мажбуриятини олишди. Бунинг учун ҳар гектар пахта майдонидан ўртача қирқ центнердан ҳосил кўтариш лозим бўлади. Колхозимиздаги айрим илғор бригадалар эса бундай маррани тўққизинчи беш йиллик давридаёқ эгаллаб, ҳатто ундан юқори кўтарилиб бормоқда.

Ҳозир илғор тажрибали бригада ва звеноларимиз Хива район колхозчиларининг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланган қимматли ташаббусларини қўллаб-қувватлаб, бу соҳада мусобақани қизғин бошлаб юбордилар.

Мен ҳозир ўзим бошқараётган бригадага 1962 йили ўтганимда йиллик пахта тайёрлаш плани 46 процентда қолиб кетган экан. Гектаридан тўққиз центнердан ҳосил олингандан кейин планнинг бажарилиши тўғрисида гап бўлмаслиги табиий, албатта. Бир йил ичидаёқ бригадада ҳосилдорлик 33 центнерга кўтарилди. Ўша йили жами ҳосилнинг 70 процентн машиналар ёрдамида йиғиб-териб олинди.

Мана бу йил эллик центнерлик маррани кўзлаб турибмиз. Ариқ-зовурлар ёқаларини, бригадамиз территориясидаги катта-кичик тепаликларни текислаб, еримизни яна ўн етти гектарга кенгайтирдик. 159 гектар майдоннинг ҳаммасига 80x7x8 схемасида Тошкент-1 навли чигит экдик. Бир метр ерда 17-18 туп, бир гектарда эса 130 минг кўчат қолдириб, ягананн сифатли ўтказдик. Ҳозиргача ғўзаларга уч марта ишлов беришга улгурдик. Тўртинчи марта культивация қиляпмиз. Ғўзаларнинг ҳозирги ривожига кўра 20 майдан сўнг биринчи марта сув беришни чамалаб турибмиз.

Яқинда мен доимий мусобақадошимиз бўлган Куйбишев номли колхоздаги Ношир Чинтошев бригадаси далаларида бўлиб қайтдим. Уларнинг ҳам ишлари чакки эмас. Ғўзалари текис, бақувват ўсяпти. Уларнинг бу йилги мажбуриятлари ҳосилдорликни 45 центнерга етказиш. Ҳамкасбим билан иккимиз техникадан самарали фойдаланиш ҳақида фикр алмашиб олдик.

Деҳқончиликни дастлаб механизаторликдан бошлаганман. Техниканинг қудрати, унинг барча афзалликлари эндиликда бригада аъзоларимизнинг барчасига аён. Биз кўп йиллардан бери чигит экишдан тортиб, ҳосилни йиғиб-териб олиб, пунктларга элтиб бергунга қадар бўлган барча агротехника тадбирларини машиналар ёрдамида амалга оширмоқдамиз. Бу, биринчидан, ишнинг сифатини таъминлайди. Иккинчидан, етиштирилаётган «оқ олтин»нинг таннархини арзонлаштиради. Агар 1962 йилда бир центнер пахта етиштириш учун 60 сўм сарфлаган бўлсак, ўтган йили бир центнер пахтанинг таннархи 22 сўмга тўғри келди. Бу йил эса ҳар центнер пахта учун 18 сўм сарфлашни планлаштирганмиз.

Бир сўз билан айтганда, техника ҳақиқий таянчимиз бўлиб қолган. Бригадада Усмон Юсупов, Нишонбой Абдусатторов, Барот Марҳабоев, Раҳим Пиримқулов каби тажрибали механизаторларимиз бор. Бу йилги 800 тонналик хирмонимизга уйиладиган «оқ олтин»нинг қарийб 700 тоннасини ана шу «пўлат от суворийлари» териб беришади.

Ўтган йили мусобақадош Озарбайжон ССР пахтакорлари ўзаро текшириш бригадаси аъзолари республикамизга келишганда бизнинг бригадада ҳам бўлишган эди. Агдаш районидаги Карл Маркс номли колхоз раиси, уста пахтакор сифатида танилган Халил Халилов бригадамиз далалари тупроғини кўздан кечирар экан, шундай деган эди: «Ҳақиқатан ҳам Ўзбекистоннинг тупроғи олтин экан. Биз сизларнинг тилни ёрадиган қовун-тарвузларингиз, ширин-шарбат узум ва меваларингиз довруғини кўп эшитганмиз. Лекин тупроғингизнинг чинакам олтин эканлигини биринчи марта кўриб турибман. Бу тупроқда ўзбек деҳқонининг саховати бор. Синчиклаб тикилган киши ана шу тупроқда ҳам олтин жилосини илғаши мумкин. Бу олтин одамларингизнинг олтин меҳнати самарасидир».

Қардош республикалик мусобақадошимиз айтганидек, ерларимиз тупроғи олтинга тенг. Биз пахтакорлар унинг тилини билиб, техникага суянган ҳолда тадбиркорлик билан ҳалол меҳнат қилаверсак, олтин тупроғимизда етиштираётган «оқ олтин» карвонлари ҳам йил сайин кўкка бўй чўзаверади.

Жумақул ПИРИМҚУЛОВ,
Оққўрғон районидаги Ҳамид Олимжон номли колхоз бригада бошлиғи.

ЮТУҒИМИЗ ТАДБИРКОРЛИКДА

Бригадамиз аъзолари уч-тўрт йилдан бери гектар бошига эллик центнердан ошириб пахта ҳосили олиб келмоқдалар. Бироқ ўтган йили ҳосилдорлик 47 центнерга тушиб қолди. Тўғри, оби-ҳаво анча қуруқ келди, сув танқислиги кўпроқ сезилиб қолди. Аммо булар асосий сабаб эмас, албатта. Аслида биз ишни бироз бўшаштириб юбордик. Мавжуд аҳволни тўғри таҳлил қилмай тадбиркорлик билан иш юритмадик. Асл деҳқон табиатдан эҳсон кутмайди. Аксинча табиат инжиқликларини уддабурролик билан енгган деҳқонгина кўзлаган маррасини эгаллай олади.

Ўтган йили деярли ҳамма майдонлардаги чигитни суғориб ундиришга мажбур бўлдик. Натижада кўчатлар текис ва тўлиқ бўлмади. Карталаримиздаги ғўзанинг умумий қалинлиги 120 минг тупдан ошмади.

Бу йил ўтган йил сабоқларидан тегишли хулоса чиқариб олган ҳолда иш бошладик. Чигит экиш учун қулай фурсатдан фойдаланиб, бу муҳим кампанияни қисқа муддатда тугалладик. Экиш пайтида ҳар гектар ерга 50 килограмм азот ва 150 килограмм аммофос солиб, бирйўла уя атрофини гербицидлаб кетдик. Шунинг учун ҳамма майдонларда чигит ернинг намига тўла ва бир текис униб чиқди. Кўкламда ёғингарчилик сероб бўлганига қарамай бегона ўтлар далаларимизда кўринмайди.

Биринчи культивацияни бу йил ўтган йилдагига нисбатан анча барвақт ва сифатли ўтказдик. Биринчи ишлов бериш пайтида ҳар гектар ер ҳисобига 150 килограммдан аммофос солдик. Кўп йиллик тажрибамиз шуни кўрсатмоқдаки, ғўзага дастлабки ишлов бериш пайтида азот билан ўғитлаш кўп наф келтирмайди. Чунки бу даврда ҳали чинбарг чиқаришга ҳам улгурмаган ғўза ниҳоллари жуда мурғак бўлиб, кучли озуқани талаб қилиш даражасида етилган бўлмайди. Бироқ аммофоснинг таркибида 14 процент азот озиқаси бор. Ёш ниҳолларга дастлабки пайтда ана шунинг ўзи кифоя қилади.

Бугунги кунгача жами пахта майдонининг учдан икки қисмида ягана ишларини тугалладик. Бу йил ҳар гектар ерда 150—160 минг туп ғўза қолдирмоқдамиз. Ана шунда социалистик мажбуриятимизда конкрет белгилаб қўйилганидек, ҳар гектардан 55 центнердан ҳосил олишга эришамиз. Ҳар йили «дала-тележка-пункт» системасини қўллаб, кўп нарса ютяпмиз. Механизаторларимиз ака-ука Акбар ва Мансур Юнусалиевлар ўз касблари сирини юз фоиз ўзлаштириб олишган. Бригадамиздаги барча техника воситалари ана шулар қўлида. Ер ҳайдашдан тортиб пахтани териб олгунча бўлган ишларни ўзлари уддалайдилар.

80 гектар майдондаги пахтанинг 90 проценти машинада теришни планлаштирганмиз. Бунинг учун бизда барча имкониятлар мавжуд.

Кейинги кунларда оби-ҳавонинг анча илиқ бўлиб қолганлиги натижасида ердаги нам миқдори тез камайиб боряпти. Ҳадемай ғўзалар сув талаб бўлиб қолади. Бироқ, дастлабки сув беришда ўта эҳтиёткор бўлиш лозим экан. Чунки сувни барвақт бериб қўйиш бегона ўтларнинг кўпайиб кетишига сабабчи бўлади. Шу билан бирга ғўзани ҳаддан ташқари чанқатиб қўйиш ҳам зарарлидир. Ердан яхши униб чиқиб, бақувват ривожланган ғўзалар қантариб суғорилса ҳам бўлаверади. Бироқ, бақувватлиги ўртача бўлган ғўзани қантариб суғориш фойда бермайди. Бу гапларни мен бригадамизнинг кўп йиллик тажрибасидан келиб чиққан ҳолда айтмоқдаман. Пахтачиликда суяги қотган тадбиркор кишилар ғўзанинг аҳволига қараб туриб унинг қай даражада чанқаганлигини аниқ белгилай оладилар. Биз ҳам ҳар йили ана шундай қиламиз. Бригадамизда ер билан, пахта билан тиллаша оладиган усталаримиз оз эмас. Ана шуларнинг доимий маслаҳатлари билан ҳар йили ҳосилдорликни ошириб боришга эришяпмиз.

Бригадамиз колхоздаги бошқа бригада аъзолари учун тажриба мактаби вазифасини ўтаётир, десак муболаға бўлмайди. Чунки улар бизнинг тажрибамиздан ўрганишиб, эллик центнерчилар сафига тобора яқинлашмоқдалар. Бизнинг мақсадимиз ҳам хўжалигимизда бу маррани эгалламаган бирорта ҳам бригаданинг қолмаслигига эришишдир.

Умрбой АЛИМБОЕВ,
Юқори Чирчиқ районидаги Карл Маркс номли колхоз бригада бошлиғи.

БИЗ—ИЗДОШЛАРМИЗ

Ўнинчи беш йилликнинг дастлабки йили барча соҳаларда зўр меҳнат кўтаринкилиги, ишчи ва дала меҳнаткашларининг катта ижодий активлиги билан бошланди. Ҳамма ерда қизғин меҳнат, ватанпарварлик ташаббуслари мисли кўрилмаган суръат билан жўш урмоқда. Чунки, ҳозирги ҳар бир кун жонажон партиямизнинг XXV съезди руҳи билан суғорилган. Съездда белгилаб берилган улуғвор вазифалар ҳар бир ишда амалий дастур ва программ ҳужжат бўлиб хизмат қилмоқда. Зотан бу тарихий ҳужжатларда Ватанимиз равнақи, халқларимиз турмуш фаровонлигини буюк истиқболлари мужассамланган.

Улкан хирмон учун курашаётган минглаб пахтакорлар коллективлар қатори районимиз «оқ олтин» усталари ҳам бу йил 38 минг тонналик маррани эгаллашга азму қарор қилганлар.

Бунинг уддасидан чиқиш учун ҳар бир пахтакордан янада тадбиркорлик билан иш юритиш талаб этилади. Бажариб бўлмайдиган иш, забт этиб бўлмайдиган чўққи йўқ, деганларидек, 38 минг тонналик улкан хирмон уйишимиз ҳар бир пахтакорнинг бой тажрибасини ишга солган ҳолда виждонан меҳнат қилишимизга боғлиқдир.

Кейинги икки йил ичида районимиз хўжаликларидаги юзлаб бригадалар гектаридан олинаётган ҳосил чўғини сезиларли даражада юксалтиришга эришдилар. Бугунги кунга келиб, қирқ центнерлик марра ҳеч гап бўлмай қолди. Эндиликда бир қатор хўжаликларда 50 центнерни кўзлаб меҳнат қилаётган фидокорларни кўплаб учратиш мумкин.

«Белгиланган марраларга эришмоқ учун ҳаммамиз зўр ғайрат билан кўп меҳнат қилишимиз кераклигини биз яхши биламиз, — деган эди ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXV съездида сўзлаган якунловчи нутқида. — Ҳар бир коммунист, ҳар бир партия ташкилоти, ҳар бир партия комитети съезд қарорларини бажаришга ўз ҳиссасини қўшмоғи лозим. Бу қарорларни конкрет топшириқлар ва планларда мужассамлаштириш керак. Съезд олди мусобақасида вужудга келган самимий кайфиятни, меҳнат шижоатини сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш керак». Районимиздаги бир қатор илғор бригада бошлиқлари ҳам йил бошида райондаги барча ҳамкасбларига мурожаат қилиб, сифат ва самарадорлик шиори остида меҳнат қилишга даъват этган эдилар. Шундан бери районимизда янги-янги ташаббуслар юзага келди.

Киров номли колхозда илғор бригадалардан биринчи оқилона бошқараётган Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ленин мукофоти лауреати, КПСС XXV съезди делегати машҳур механизатор Турсуной Охунова куни кеча яна бир янги ватанпарварлик ташаббусини бошлаб берди. Бу моҳир раҳбар кўп йиллардан бери пахтачиликда орттирган тажрибасини ишга солиб, ўтган йили 60 центнерлик маррани эгаллади.

Касбдошимиз бошчилик қилаётган бригада аъзоларининг бундай муваффақиятларга эришишларида ҳеч қандай сир йўқ. Бригаданинг ҳар бир аъзоси пахтачилик илмини анча пухта ўрганган. Ишни қандай ташкил этишни яхши билишади. Мудом техникага таяниб иш кўришади. Яна бир муҳим масала коллективда меҳнат интизоми мустаҳкам.

Районимизда эллик центнерчилик ҳаракатини бошлаб, барча ҳамкасбларини ана шу юксак мақсад сари интилишга даъват этган илғор бригадаларнинг аксарият кўпчилиги бугунги кунда ҳеч иккиланмай «Биз — Турсуной Охунова ташаббусининг издошларимиз» демоқдалар. Республикада хизмат кўрсатган механизатор, Охунбобоев номли колхоз бригада бошлиғи Турсуной Раимова, Навоий номли колхоздан Ашур Ниёзов, республикада хизмат кўрсатган пахтакор, «Қизил Октябрь» колхозининг бригада бошлиғи Парпи Камолова, «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозидан Фикрет Сефершаев, Киров номли колхоз бригада бошлиғи Равшан Ўрисбековлар эллик центнерчилик ҳаракатини қизғин бошлаб бердилар.

Биз ҳам улар билан бир сафдамиз.

Суннат ТОШХЎЖАЕВ,
Чиноз районидаги Карл Маркс номли колхоз комплекс механизациялашган комсомол-ёшлар бригадаси бошлиғи,

ЭРТАГИ КАРТОШКА ЕТИШТИРИШ АГРОТЕХНИКАСИНИНГ ЯНГИ УСУЛЛАРИ

Унинчи беш йилликда республикамиз картошкачилари олдида катта вазифалар турибди. 1980 йилда Ўзбекистонда етиштириладиган картошканинг миқдори икки баравар кўпайиб, 400 минг тоннага етиши зарур. Область картошкачилари Тошкент шаҳри ва областдаги бошқа шаҳарларнинг аҳолисини сифатли картошка билан тўла таъминлашлари лозим. Картошка етиштиришни кўпайтириш ва унинг сифатини яхшилаш учун олиб бориладиган курашнинг муваффақияти, кўп жиҳатдан, картошка етиштиришни ташкил этиш ва унинг технологиясини янада такомиллаштиришга боғлиқдир.

Кейинги йилларда картошка етиштириш тажрибаси шуни кўрсатдики, хўжаликлар кўп ҳолларда картошкани қўл кучи билан парвариш қилиш учун етарли миқдорда ишчи кучи ажрата олмайдилар. Натижада картошка парваришининг сифати кўнгилдагидек бўлмайди, у етарли даражада юмшатилмаган тупроқда ҳосил тугади. Оқибат натижада хўжаликлар картошкадан кам ҳосил оладилар ва кўп ҳолларда картошка етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан белгиланган планни бажармайдилар.

1-РАСМ. КХР (КРТ-4) культиватори пичоғи билан созланган КРН-2,8 культиватори.

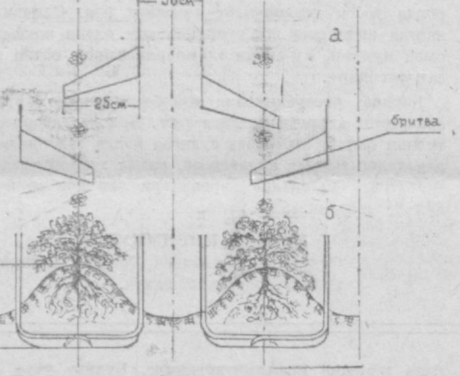

2-РАСМ. Картошканинг илдизости атрофига ишлов берадиган культиватор пичоқларининг жойлашуви.

Буларнинг ҳаммаси бизни картошка етиштиришни комплекс механизациялаш йўлларини қидиришга ундади. Картошканинг илдизи атрофидаги тупроқни юмшатиш самарали натижа бериши маълум бўлди. «КРХ» (КРТ—4) маркали ўсимликни озиқлантирувчи культиваторнинг пичоқлари ана шу агротехника усулини амалга ошириш учун яхши ишчи органи ҳисобланади.

Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон», «Маданият» колхозларининг раҳбарлари, мутахассислари ва механизаторлари эртанги картошка етиштиришнинг янги агротехника усулини синаб кўришда актив иштирок этишди. Бу ғояни Тошкент қишлоқ хўжалик институти ҳамда республика Сабзавот-полиз экинлари ва картошка илмий-тадқиқот институтининг олимлари ҳам қўллаб-қувватлашди. Тажриба тариқасида «Қизил Ўзбекистон» колхозида бу йил қўл кучидан фойдаланмаган ҳолда картошка ўстиришга қарор қилинди. Картошканинг «Прикульский ранний» тезпишар навининг уруғи 3 гектар майдонга март ойининг бошида кузда олиб қўйилган жўякларга картошка экувчи машина ёрдамида экилди.

Экилган уруғни тез ундириб олиш мақсадида унинг устига илгари фойдаланилган полиэтилен плёнка ёпилди. Плёнка кўтаргич устига эмас, балки тўғридан-тўғри ерга ёпилди ва картошка экилган даланинг усти тўла бекитилди. Таққослаб кўриш учун 0,15 гектар майдонга экилган кечки картошканинг усти полиэтилен плёнка билан ёпилмади.

Олиб борилган кузатишлар шуни кўрсатдики, плёнка остида ҳавонинг иссиқлик ҳарорати очиқ жойдагига нисбатан 5—7 даража, плёнка остидаги тупроқнинг ҳарорати эса плёнка ёпилмаган жойдаги тупроқнинг ҳароратига нисбатан 2—3 даража юқори бўлди. Усти полиэтилен плёнка билан ёпилган жойга экилган картошка уруғи усти полиэтилен пленка билан ёпилмаган жойга экилган картошка уруғига нисбатан 18—20 кун илгари униб чиқди.

Пленка экилган картошка уруғининг 25 проценти униб чиққандан кейин йиғиштириб олинди. Шундан кейин орадан икки кун ўтгач, ернинг юзаси қуриши биланоқ картошка экилган майдон турли борона билан бороналанди. Сўнг эса «КРН—2,8» маркали культиватор билан картошканинг қатор ораси 13—15 сантиметр чуқурликда ва қамраб олиш кенглиги 30 сантиметрдан иборат бўлган ҳолда юмшатилди.

Культивация ўтказилганидан кейин орадан икки кун ўтгач, яъни экилган картошканинг устига ёпилган плёнкалар йиғиштириб олингандан сўнг орадан олти кун ўтгач, «КРХ» (КРТ—4) маркали ўсимликни озиқлантирувчи культиваторларнинг пичоқлари ўрнатилган «КРН—2,8» маркали илдиз остига ишлов берувчи культиватор ёрдамида картошка экилган қаторларнинг ости юмшатилди. Бу культиватор «Беларусь» маркали тракторга осиб ишлатилди. Пичоқларнинг тиғи картошка экилган қаторнинг остига қаратиб ўрнатилди (1-расм ва схемага қаралсин).

Ўсимликка бу усулда ишлов берганда пичоқларнинг ишчи органлари жўякнинг остидан 25 сантиметр чуқурликдан ўтади ва 10—12 сантиметр чуқурликдаги экилган уруғлик картошка ва янги пайдо бўлган илдизларни зарарлантирмайди.

Турли борона билан бороналаш, қатор ораларини чуқур культивация қилиш ва ўсимликнинг илдизи остини пичоқлар билан юмшатиш бегона ўтларни тўла йўқотиш ва ўсимлик атрофидаги тупроқни яхши юмшатиш имконини беради. Шуни таъкидлаш керакки, бунда тупроқни юмшатиш сифати кетмон ёрдамида қўл кучи билан юмшатишга нисбатан анча яхши бўлади. Тупроқни бу хилда юмшатиш натижасида ўсимликнинг илдизини ҳаво ва сувдан яхши баҳраманд қилиш имконияти вужудга келадики, бу ўз навбатида картошканинг ўсиши ва ривожланишини тезлаштиришга ижобий таъсир кўрсатади.

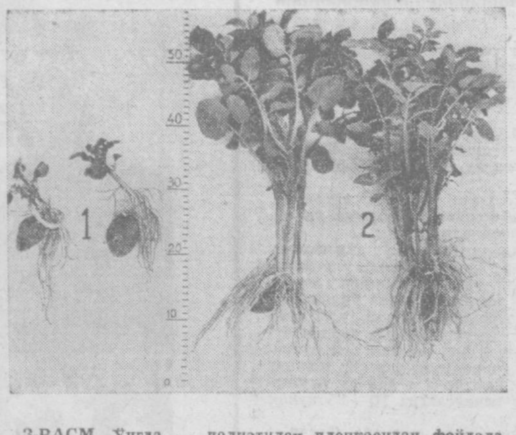

3-РАСМ. Ўнгда — полиэтилен пленкасидан фойдаланиб ўстирилган картошка, чапда — пленкасиз ўстирилган картошка.

Картошка экилган ернинг тупроғини ишлашда комплекс механизациядан фойдаланилганда картошкани кетмон билан чопиқ қилиш ва қўл кучи билан эгат олиш учун зарурат қолмайди. Бу картошка етиштиришга қилинадиган меҳнат сарфини анча камайтириш имконини беради.

Картошка кетмон билан одатдагидек икки марта чопиқ қилинганида ҳар гектар ерга 40 киши-куни миқдорида қўл кучи сарфланиб, хўжаликлар ана шу меҳнатга ҳақ тўлаш учун 108—120 сўм маблағ харажат қилади. Бундан ташқари, хўжаликлар экилган картошкага ишлов бериш учун ҳамма вақт ҳам зарур миқдордаги ишчи кучи ажратиш имкониятига эга бўлмасликларини ҳам ҳисобга олиш керак. Хўжаликлар экилган картошкага ишлов бериш учун етарли миқдорда ишчи кучи ажрата олмаганликлари сабабли экиннинг парвариши сифатли бўлмайди, унинг бир қисми ҳатто умуман парвариш қилинмай қолади. Картошкани парвариш қилишда механизмлардан фойдаланиш ва унинг ёрдамида тупроқни юмшатиб, эгат олиш фақат ўсимликнинг яхши ривожланиши учун қулай шароит вужудга келтирибгина қолмай, балки ишчи кучининг бир қисмини хўжаликдаги бошқа ишларни бажариш учун бўшатиб бериш имкониятини ҳам вужудга келтиради.

Олиб борилган кузатишлар шуни кўрсатдики, экилган картошканинг усти полиэтилен пленка билан ёпилган жойларда экилган уруғ униб чиққанидан кейин ўсимликнинг илдизи остидаги тупроқ пичоқлар ёрдамида юмшатилганида ўсимлик яхши ўсиб, унинг бўйи 23 апрелда 25-30 сантиметрга етди ва шоналаш ҳамда ҳосил тугиш босқичига кирди. Экилган картошканинг устига полиэтилен пленка ёпилмаган ва экилган уруғ униб чиққанидан кейин ўсимликнинг илдизи остидаги тупроқ юмшатилмаган жойларда эса ўсимлик яхши ўсмай, унинг бўйи 23 апрелда 8—5 сантиметрга етди ва ҳаммаси бўлиб 2—3 тадан чин барг чиқаради (2-расмга қаранг).

Шуни айтиш керакки, экилган картошканинг устини полиэтилен пленка билан ёпиш фақат эрта баҳор давридагина (февраль ойининг охири ва март ойининг бошида) яхши самара беради. Кунлар исиб кетгач, бу усул самара бермайди ва ҳатто салбий оқибатларга олиб келиши, яъни экилган картошка уруғи тупроқда чириб кетиши ва кўчат сийрак бўлиб қолиши мумкин.

Экилган картошканинг устини полиэтилен пленка билан ёпиш қийин эмас ва бунинг учун кўп миқдорда қўшимча харажат қилиш талаб этилмайди. Икки киши бир кунда бир гектар ерга экилган картошканинг устига пленка ёпиб чиқиши ёки ёпилган пленкани йиғиштириб олиши мумкин. Бир киши-кунига 3 сўмдан ҳақ тўланганида, экилган картошканинг устига пленка ёпиш ва ёпилган пленкани йиғиштириб олиш учун бир гектар ер ҳисобига қилинадиган қўшимча харажат 12 сўмни ташкил этади.

Экилган картошканинг устини ёппасига пленка билан ёпиш учун илгари ишлатилган пленкадан фойдаланилганлиги туфайли пленка сотиб олиш учун қўшимча харажат қилиш талаб этилмайди. Бизнинг назаримизда, экилган картошканинг устини ёпиш учун 20 февралдан 5 мартгача эртаги карамнинг устини ёпишда ишлатилган пленкадан фойдаланиш ҳам мумкин. Бу пленка 5—7 мартдан 1 апрелгача бўлган даврда картошканинг устини ёпишда фойдаланилгандан кейин экилган эртаги помидор ва бодрингнинг устини ёпишда фойдаланилиши мумкин.

Ҳозирнинг ўзидаёқ шуни айтиш мумкинки, экилган картошканинг устини пленка билан ёппасига ёпиш ва қаторларнинг остидаги тупроқни кесувчи панжа-пичоқлар билан юмшатиш картошка ҳосилининг етилишини одатдагига нисбатан 20-25 кун тезлаштириш имконини беради.

Тупроққа ҳаво ва сувнинг яхши кириши ҳавонинг иссиқлик ҳарорати мўътадил бўлганида (ёзги жазирама иссиқ кунлар бошлангунгача) ўсимликнинг кучли равишда ривожланишига ёрдамлашади ва картошкадан фақат эртаги ҳосил олишнигина эмас, балки мўл ҳосил етиштиришни ҳам таъминлайди.

Маълумки, эртаги картошканинг харид нархлари ҳосилни йиғиштириб олиш муддатларига қараб ўзгаради. Картошка ҳосили қанча барвақт йиғиштириб олинса, унинг харид нархи ҳам шунча юқори бўлади ва хўжалик картошка етиштиришдан кўп даромад қилади. Бинобарин, экилган картошка уруғи униб чиқмасидан олдин картошка экилган жойнинг усти полиэтилен пленка билан ёпилган ва ўсимлик илдизининг остидаги тупроқ пичоқлар билан юмшатилган, картошкани парвариш қилишда қўл кучи ўрнида механизмлардан фойдаланилган ҳолда эртаги картошка етиштириш фақат қўл меҳнати сарфини камайтирибгина қолмай, балки картошкадан эртаги ҳамда мўл ҳосил олиш имконини ҳам беради. Картошка етиштиришга қилинадиган меҳнат ва маблағ сарфларини камайтириш ҳамда эртаги картошка ҳосилини қимматроқ нарх билан реализация қилиш хўжаликларга шубҳасиз кўпроқ иқтисодий самара келтиради.

Ҳозирги вақтда эртаги картошка етиштириш агротехникасининг янги усуллари Оржоникидзе районидаги барча хўжаликларда қўллана бошланди.

«Қизил Ўзбекистон» колхозида областдаги картошка етиштирувчи районлар ва хўжаликлар раҳбарлари ҳамда мутахассисларининг семинари ўтказилди. Эртаги картошка етиштириш агротехникасининг янги усулига юксак баҳо берилди. Биз Тошкент қишлоқ хўжалик институти ҳамда республика Сабзавот-полиз экинлари ва картошка илмий-тадқиқот институти, «Узсельхозтехника» область бирлашмаси янги агротехника усулини тезроқ ўзлаштиришда хўжаликларга яқиндан ёрдам берадилар деб ўйлаймиз.

М. УБАЙДУЛЛАЕВА,
Тошкент область партия комитети қишлоқ хўжалик бўлими мудирининг ўринбосари.

Е. ПЎЛАТОВ,
Оржоникидзе район партия комитетининг биринчи секретари.

ДУНЁ ОВОЗИ
чет эл хабарлари

СОВЕТ ҲУКУМАТИНИНГ БАЁНОТИ ТЎҒРИСИДА
АРАБ МАТБУОТИНИНГ ЁЗГАНЛАРИ

УММАН, 6 май. (ТАСС). Араб матбуоти Яқин Шарқдаги аҳвол тўғрисида Совет ҳукуматининг баёнотини ҳамон кенг шарҳламоқда.

Яқин Шарқдаги можарони ҳал этиш масаласида совет баёнотида тасдиқланган принципиал позиция Яқин Шарқ проблемасини адолатли тарзда ва тубдан ҳал этишга қаратилган. Бу позиция, хусусан, Иорданиянинг тутган позициясига ва умуман олганда умумараб позициясига кўп жиҳатдан мос тушади, деб ёзади «Ашшааб» газетаси. Бу муносиблик Яқин Шарқда мустаҳкам ва адолатли тинчликни барқарор қилишнинг равшан принципларини қувватлаш натижасида юзага келди, деб таъкидлайди газета. Араблар, деб давом этади газета, ҳозирги вақтда халқаро миқёсда кимлар душман у кимлар, дўст эканлигини аниқлаб олиши лозим.

ҚОҲИРА, 6 май. (ТАСС). «Ал-Аҳром» газетаси «Яқин Шарқдаги таңгликни бартараф этиш учун асос сифатида Совет Иттифоқи таклиф қилаётган уч принцип» сарлавҳали мақоласида Совет ҳукуматининг баёнотини шарҳлаб берган.

Газета баёнотдаги «Яқин Шарқдаги ҳозирги аҳвол баъзи кучларнинг Яқин Шарқ райони устидан ўз назоратини ўрнатиш мақсадида узоққа мўлжалланган режаларини тўла исбот этмоқда ҳамда Яқин Шарқдаги хатарли кескинлик ўчоғини тугатиш халқаро тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш соҳасида энг муҳим вазифалардан бири» эканлиги тўғрисида айтилган гапларни таъкидлаб ўтади.

Совет ҳукумати, деб ёзади «Ал-аҳром» газетаси, Яқин Шарқдаги низони бартараф этишга эришиш учун Женева конференциясини мақбул механизм деб ҳисобламоқда ва Фаластин озодлик ташкилоти вакиллари иштирокида конференцияни яна икки босқичда ўтказишни таклиф қилмоқда.

АНҚАРА, 6 май. (ТАСС). Туркиянинг «Улус» газетаси «Совет Иттифоқи Яқин Шарқда тинчликка даъват этмоқда» сарлавҳали бош мақоласида бундай деб ёзади: Совет ҳукуматининг Яқин Шарқ хусусидаги баёноти СССРнинг бутун дунёда тинчликни барқарор қилишга катта аҳамият бераётганлигини яна бир марта исбот этади.

ФИТНАЧИЛАР ҚЎЛГА ОЛИНДИ

РИМ, 6 май. (ТАСС). 6 майга ўтар кечаси Туринда либераллар партияси ўта ўнг қанотининг бошлиғи Эдгардо Соньо ва антикоммунистик ҳамда бошқа реакцион доиралар билан алоқаси туфайли маълум бўлиб қолган Луиджи Кавалло деган шахс қамоққа олинди. Улар давлатга қарши фитна уюштиришда айбланмоқдалар.

Газеталарнинг хабар беришича, қамоққа олинган кишилар ўз қилмишлари билан танилган неофашист «Қора князь» Валерио Боргезе бошчилигидаги 1974 йилги давлатни тўнтаришга уриниш ҳаракатига алоқадор деб топилди. Э. Соньо бошчилик қилган гуруҳ Италия президенти Ж. Леонени ўғирлаб кетиши керак эди. Айни вақтда бутун мамлакатда бошқа бир қанча иғвогарлик ҳамда террорчилик қилиниши, фитначиларнинг ўйлашича, ўнг кучларга Италияда «кучли ҳокимият режими»ни ўрнатишга имкон берган бўлур эди.

Мамлакатнинг демократик жамоатчилиги реакциянинг фитначиларига алоқадор бўлган барча шахсларнинг қаттиқ жазоланишини кескин талаб қилмоқда.

СОВЕТ ДЕНГИЗЧИЛАРИНИНГ ЁРДАМИ

НЬЮ-ЙОРК, 6 май. (ТАСС мухбири). Бельгия кемасининг денгизчисини муқаррар ҳалокатдан қутқариш учун совет кемаси ёрдамга биринчи бўлиб етиб келди ва уни қутқариб қолди, деб хабар қилди АҚШ соҳил қўриқчилиги хизмати. «Академик Королев» илмий-тадқиқот кемасининг врачлари Атлантика океанида мураккаб операция ўтказдилар.

Бельгиянинг «Зелзате» кемаси экипажининг аъзоси, испаниялик 29 яшар денгизчи Аурелио Домингеснинг қўл бармоқлари бахтсиз ҳодиса натижасида деярли кесилиб кетди. «Зелзате» кемасида врач йўқ экан, шунинг учун ҳам, АҚШ соҳил қўриқчилиги вакилининг сўзига қараганда, денгизчи қорасон касали хавфи остида қолган эди. Эфирда астойдил ёрдам сўралган илтимос эшитилиб қолди.

«Академик Королев» кемаси уфқда биринчи бўлиб кўринди. Совет кемаси Бельгия денгизчиларининг радиограммасини қабул қилгач, шу заҳотиёқ ёрдам беришга ошиқди.

«Академик Королев» кемасининг врачлари дарҳол, очиқ океанда мураккаб операция қилишга киришдилар. АҚШ соҳил қўриқчилиги вакилининг сўзига қараганда, бу операция жуда соз ўтказилди. Испан денгизчисининг қўлини қутқариб қолишга муваффақ бўлинди. А. Домингес операциядан кейин Монровиядан (Либерия) Флорида штатидаги Жэксонвилл портига кетаётган кемасига қайтиб келди.

В. БАЙДАШИН.

СЎНГГИ ПОЧТАДАН

СИФАТ ВА САМАРАДОРЛИК ШИОРИ ОСТИДА

Оҳангарон райони меҳнаткашлари КПСС XXV съезди қарорларига жавобан бу йил давлатга 8500 тонна ғалла, 34 минг тонна сабзавот, 7500 тонна полиз экинлари, мева, узум, 6700 тонна гўшт, 7200 тонна сут ва бошқа хил маҳсулотлар етказиб беришга бел боғлаганлар. Шу мақсад сари улар техника ва меҳнат ресурсларидан унумли фойдаланишга, иш сифати ва самарадорлигини оширишга ҳаракат қилмоқдалар.

«Оҳангарон» газетаси сифат ва самарадорлик шиорини баланд кўтараётган район меҳнаткашлари ташаббусини ўз саҳифаларида кенг ёритмоқда. Газетанинг навбатдаги сони «Сифат ва самарадорлик беш йиллигини муддатидан олдин бажарамиз» умумий сарлавҳаси остида чиқди. Бу сонда илғор сабзавоткор, ғаллакор ва чорвадорлар ўз мақолалари билан қатнашиб, иш сифати ва самарадорлигини оширишда тўплаган тажрибалари билан ўртоқлашганлар.

Ворошилов номли совхоз бригада бошлиғи Неъмат Зоиров бу йил ҳар гектар ердан 22 тоннадан картошка олишга, Собир Раҳимов номли совхоз бригада бошлиғи Қаҳҳор Ўрозбоқов дон ҳосилдорлигини 100 центнерга етказишга, «Ангрен» совхози бригада бошлиғи Николай Ким бир беш йилликда икки беш йиллик планини бажаришга бел боғлаганликларини газетхонларга маълум қилганлар.

Газета ташаббускорларга кенг минбар бериб ибратли иш қилган. Эндиги вазифа бу ташаббусни оммалаштиришдан, зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятларнинг қандай бажарилаётганлигини текшириб боришдан иборат.

ОҚ ЙЎЛ, «ИКАРУС»

«Икарус» маркаси Ўзбекистонда таниш бўлиб қолди. Венгрия автозаводининг эмблемаси қўйилган 600 та автобус шаҳарлараро линияларда ҳамда Тошкент, Самарқанд, Фарғона кўча ва майдонлари бўйлаб ўтган маршрутларда зўр меҳнат қилаяпти. Республиканинг кўпгина автомобиль хўжаликлари бу техникани яхши ўзлаштириб олдилар. Шу сабабдан ҳам, «Икарус» автобусларини ишлатиш бўйича Совет-Венгрия кенгаши Ўзбекистон пойтахтида чақирилганлиги бежиз эмас.

4 май куни очилган биринчи мажлисда Ўзбекистон ССР автомобиль транспорти министри А. Ф. Гаврилов ҳамда Венгрия Халқ Республикаси металлургия ва машинасозлик саноати министрининг ўринбосари Шандор Бетлей «Икарус» маркали машиналардан фойдаланишда СССР билан Венгрия ҳамкорлигини янада чуқурлаштириш истиқболлари тўғрисида гапирдилар.

(ЎзТАГ).

Редактор
А. ИСМОИЛОВ

Реклама ва эълонлар

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

8 МАЙ КЕЧ СОАТ 7 ЯРИМДА
М. ҚОРИЕҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ
«ШОДЛИК» АШУЛА ВА РАҚС АНСАМБЛИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист
ВИЛОЯТ ОҚИЛОВА

Солистлар: Назира ШЕРАЛИЕВА, Ғуломжон Ёқубов, Ҳотам Ҳожиев, Моҳчеҳра НУРМУҲАМЕДОВА ва Роза КАКУРИЕВА, Миртўра Собиров ва бошқалар.

Ансамблнинг бадиий раҳбари — Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Мирсодиқ ТОЖИЕВ.

Билетлар кассада кундуз соат 2 дан сотилмоқда.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

13, 14 МАЙ КЕЧ СОАТ 7 ЯРИМДА
М. ҚОРИЁҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ АРТИСТЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар:
ОЛМАХОН ҲАЙИТОВА, ЖУМАНАЗАР БЕКЖОНОВ
Бутуниттифоқ эстрада артистлари конкурсининг лауреати
КАРИМА УЗОҚОВА

Солистлар: Дадахон ҲАСАНОВ, Фотима БАРАТОВА, Гулчеҳра ИСМОИЛОВА, Сора ШУКУРОВА, Ойхон ЁҚУБОВА, Ғуломжон ДАДАХОНОВ, Нодира АҲМЕДОВА, Отажон РАЖАБОВ, Зуҳра ҒОЗИЕВА.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ.

Программани — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ғулом ТОЖИАЪЛОЕВ олиб боради.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан сотилмоқда.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ ВА ИНФОРМАЦИЯ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

СССР Транспорт қурилиши Министрлигининг
ТОШКЕНТ РЕМОНТ-МЕХАНИКА ЗАВОДИГА
металл ишлаш токарлари, автомашиналар, тракторлар, экскаваторларни ремонт қилувчи слесарлар, газ пайвандчилар, нуқсонларни топувчилар, электр слесарлар, мураккаб асбобларни чархловчи, юк ташувчилар, прессларда қолипловчилар, ностандарт асбоб-ускуналар тайёрлаш бўйича слесарлар

ҚЕРАК

ТРАМВАЙ-ТРОЛЛЕЙБУС БОШҚАРМАСИГА
трамвай ва троллейбус ҳайдовчилари, йўл ишчилари, контролёрлар, кондукторлар, диспетчерлар, ҳаракатдаги составни ремонт қилувчи слесарлар, контакт ва кабель тармоқлари, электр монтёрлари, қурилиш ишчилари, йўл инженерлари, электромеханиклар, подстанцияларнинг мастерлари, катта ревизор-бухгалтерлар, машинисткалар

ҚЕРАК

«ГЛАВСРЕДАЗИРСОВХОЗСТРОЙ»НИНГ
«ОРГТЕХСТРОЙ» ЛОЙИҲА-ТЕХНОЛОГИЯ ИНСТИТУТИГА
қурувчи инженерлар, гидротехниклар, группа бошлиқлари лавозимига экономистлар, бош мутахассислар, катта инженерлар, инженерлар, экономистлар

ҚЕРАК

ТОШКЕНТ 1-ҒИШТ ЗАВОДЛАРИ БОШҚАРМАСИГА
тайёр маҳсулотларни кўрсатувчилар, ғишт қуювчилар, йиғувчилар, тахловчилар, ускуналарни созловчи слесарлар, мастерлар, нормаловчилар

ҚЕРАК

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона ва район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

Телевидение

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 МОСКВА. 19.15 — ТОШКЕНТ. 19.20 — «Ахборот». 19.35 — Жанговар шон-шуҳрат клуби. 20.30 — КПСС XXV съезди материалларини ўрганамиз. 20.50 — Ўн минут музика. 21.00 — «Ахборот». 21.20 — Концерт. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Белорус вокзали (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.05 — ТОШКЕНТ. 10.10 — Янгиликлар. 10.20 — Телеминиатюралар. 11.00 — «Светофор». 12.00 — Ота-оналар учун консультация. 12.30 — Концерт. 13.50 — Уруш уруш-да (бадиий фильм). 15.15 — «Здоровье». 15.45 — Ҳаракат хавфсизлиги учун. 17.35 — Мультфильм. 17.45 — Санъат ғунчалари. 18.05 — Баҳор чорлайди. 18.35 — Концерт. 19.15 — Мультфильмлар. 20.15 — «Чин қалбдан». 22.00 — Ҳужжатли фильм. 22.30 — Концерт. 00.25 — Дзюдо кураши бўйича Европа чемпионати.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 17.00 — ДУШАНБА.

Театр

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 8|V да **Уйланиш**, 9|V да **Қор маликаси** (12.00), **Лукаш Ботир** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 8|V да **Муқаддас диёр**, 9|V да **Ўжарлар** (кундузи), **Кумуш тўй** (кечқурун). 10|V да **Кўнгли ёш қариллар**.

Кино

БУГУН

Тошқин — САНЪАТ САРОЙИ (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45), «ЧАЙКА» (11, 13.30, 16, 18.30, 21), «ВОСТОК» (10, 13, 16, 18.30, 21.30).

Фарзандлар замони — «ҚОЗОҒИСТОН» (13.20), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (12, 14.30, 17.15, 20).

Бош оққан томонга... — «ЎЗБЕКИСТОН» (10, 12, 14, 16, 18, 20, 21.30), «ДРУЖБА» (11, 13, 15, 17, 19, 21).

Бўрон — «ЯНГИОБОД» (11, 13, 15, 17, 19, 21), «ТИНЧЛИК» (13, 15, 17, 19, 21), Ғ. ҒУЛОМ номли (11, 13, 15, 17, 20.30).

Лондонлик киши — «ҚОЗОҒИСТОН» (11, 16, 18), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (11, 13, 14.30, 16, 17.30, 19, 21).

Афоня (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), «КУКЧА» (11, 13, 15, 17, 19, 20.50), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (12, 14, 16, 18.30, 21.30).

Ҳисоблаб чиқарилган бахт — «МИР» (11, 13, 15, 17, 19, 21).

«Олимпли» киши — «ДРУЖБА» (12, 14, 16, 18, 20).

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»). Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и областного Совета депутатов трудящихся

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ТЕЛЕФОНЛАР коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.

Р—02389. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64633. В—2549.